

„vleesch word“; maar de gelouwen belijders zullen op het Kerstfeest goed doen, aan zulke verleiders, zooals de bijbel zelf verwante geesten noemt, het vertrouwen op te zeggen.

Een derde trekje in Barth's vertaling valt nu meteen op. Indien de geboorte uit een maagd, en dus de ontvangenis van Christus, niet uit den wil des mans, doch uit den Heiligen Geest, niet de zaak zelf is waar het om te doen is, doch slechts een teken, een heenvijzing naar die andere zaak, niet meer dan zulk een verwijzing, — dan wordt alle terminologie, die tegen deze nieuwbakken constructie ingaat, wederom gaarne weggewerkt, ook al staat ze honderdmaal met zoveel woorden in de confessie. Wederom schaamt Barth zich niet, te knoelen met de gele papieren van de kerk. De Schotsche belijdenis immers zegt, dat de Zoon de menselijke natuur uit Maria's substantie aannam onder medewerking van den Heiligen Geest: „cooperante spiritu sancto“. Barth daarentegen laat dit betekenisvolle begrip van „medewerking“ rusten, en vertaalt, nivelleerend: „durch das Werk des Heiligen Geistes“.

Nog een vierde onregelmatigheid trekt de aandacht. De Schotsche belijdenis leert, dat Christus was beloofd onder de wet: „in lege“; en daarmee is natuurlijk weer bedoeld op de verbondsfase van het O. T., die juist als historische fase, gezien in samenhang met de daarop volgende „evangelische“ fase des Nieuwen Testaments, prachtig harmonieert met hetgeen in dit artikel vooropgeplaatst werd: het gereformeerde leerbegrip van de volheid des tijds. Bij Barth evenwel worden de woorden: „in lege“ (onder de wet) weggelaten. Ook hier weer een verwringen van den tekst naar eigen vooropgezette meening.

Een vijfde anomalie hangt samen met de twee-naturen-leer. Evenals zoovele andere belijdenisschriften, en daaromheen gegroepeerde theologische werken — in onze afwijzing van de aanvallen van prof. Hepp op prof. Vollenhoven hebben wij er nog aan herinnerd — zoo drukt ook de Schotsche confessie zich aldus uit, dat Immanuel waarachtig God en waarachtig mensch is en één „Persoon“, die uit twee volmaakte naturen bestaat. Een uitdrukking die van betekenis is, wijl ze tegenover hen die de uitdrukking „onpersoonlijke menselijke natuur“ als een dogma zijn gaan beschouwen, haar betekenis heeft. Een uitdrukking ook, welke correspondeert met die der Nederlandsche Synopsen, volgens welke de twee naturen den éénen Persoon van Jezus Christus zoodanig niet componeeren, dan toch constitueeren. Barth echter gaat dit alles vervagen door te zeggen, dat Christus twee naturen, volkomen vereenigd in één Persoon, is. We zeggen „is“, en niet „heeft“; want het kan bij Barth niet anders zijn bedoeld dan zoo.

En zoo wordt tenslotte alles pasklaar gemaakt voor hetgeen Barth nu verder betoogen wil, dat namelijk de artikelen 4 en 5 der Schotsche confessie een ander „geschieden“ belijden dan ons onderhavige art. 6. Artikel 4 had gehandeld over de openbaring der beloften, artikel 5 over de voortdurende successie, den wasdom en onderhouding der kerk, terwijl dan artikel 6 spreekt over de incarnatie van Jezus Christus. De inhoud van art. 4-5 is nu volgens Barth een „geschiedenis“ van een ander karakter dan de in art. 6 beleden „geschiedenis“. De eerste van deze twee „geschiedenissen“ (art. 4-5) is dan de in tijd en geschiedenis uitgebreide, de horizontale, om zoo te zeggen; de tweede daarentegen (art. 6) laat zich reduceeren tot een punctueel geschieden, een geschieden in een punt des tijds, een „Ereignis“, een „gestalte“. Natuurlijk is hiermee weer begunstigd de meening van Barth, dat het „wonder“ der openbaring nimmer een historische factor onder andere worden kan, en derhalve slechts een geschieden in een punt des tijds is. Maar wat wij opmerkten inzake de volheid des tijds bewijst reeds de willekeurigheid van deze constructie.

Trouwens, hoe kan men de „zending“ van Gods Zoon onhistorisch maken? Zenden is in deze wereld niet mogelijk zonder dat op het tijdelijk gebeuren ingegrepen wordt, ja, maar óók tegelijkertijd op dat tijdelijk gebeuren beslag gelegd wordt, van dat tijdelijk gebeuren een stuk in beslag genomen wordt. Men moet niet vergeten dat de Schrift het werkwoord „zenden“, ook als God daarvan het handelend onderwerp is, in alle mogelijke tijden vervoegd heeft. „Zenden“ beteekent, als men de woorden der Schotsche belijdenis maar laat staan zooals een normaal ontwikkeld respect voor historische documenten ze steeds zal willen laten staan, voor het minst al een werk dat negen maanden duurt. Men denke maar weer aan die „coöperatie“, die medewerking van den Heiligen Geest. Het is een misbruik-maken van het woord „zending“, als men het „zenden“ hier laat opgaan in een „oogenblik“-werk. Zenden is historisch, ook al komt de gezondene van boven. En eerst wijl Christus zóó gezond is, in den tijd, met gebruikmaking van den tijd, kan Hij de Arch-eg, de voorantredende Leidsman onzer zaligheid zijn.

Het leek ons niet overbodig, op een en ander te wijzen in dit tegen Kerstmis verschijnende nummer van ons blad. Karl Barth vertelt in zijn „woord vooraf“, dat de Schotsche belijdenis tot aan 1937 in Schotland zelf, zooals hij, half be droefd, half vergenoegd, kon vaststellen, ongeveer even onbekend en ontoegankelijk was in Schotland als de Zwitsersche belijdenis tot voor kort in Zwitserland. En nu wilde hij met dit boek, voornamelijk dan door de weergave van de confessie als zoodanig, voor zijn deel er toe medewerken, dat deze confessie weer bestudeerd zou worden. Hij vermaant zelfs haastige lezers, eerder zijn verhandelingen over die confessie dan de confessie zelf ongelezen te laten. Die raad is ditmaal niet duur. Want de voordrachten zijn feitelijk al verwerkt in den tekst der vertaling. Barth verklaart zelf, dat orthodoxie of positiviteit hem altijd vreemd geweest is, om maar niet te zeggen, dat ze hem tegen de borst gestuit heeft. Daartegenover verklaart hij, dan wel aan de confessie getrouw te willen zijn. Wij antwoorden, dat het juist daaraan helaas schort.

En het ware, óók om der wille van de betekenis van onze Kerstfeestviering, wel te wenschen geweest, dat dit eerder, of althans met aanvaarding der onvermijdelijke consequenties, ware bedacht geweest door de organisatoren van een bekend calvinisten-congres.

K. S.

Kerstfeest — het einde van de afzondering.

Om de heerlijkheid van het Kerstfeest te mogen zien, moeten wij er eens acht op geven, hoe op den dag van Christus' geboorte het einde van de afzondering bereikt wordt. Er is voor het volk Israël op allerlei wijze sprake van afzondering. Abraham, de stamvader van het volk Israël, ontvangt het bevel: Ga uit uw land, en uw maatschap en uws vaders huis, naar het land, dat Ik u wijzen zal en Ik zal u tot een groot volk maken. (Gen. 12:1, 2a). En Abraham gaat heen; hij scheidt zich af van de zijnen; hij leeft als een vreemdeling in een vreemd land. Die afzondering is later op vele manieren bekrachtigd. Israël mag zich niet vermengen in onheilige vermenging met de andere heidensche volken. Het moet zijn eigen karakter bewaren als volk des verbonds en zijn eigen roeping vervullen. Het moet verder dragen de schat en de belofte des heils van geslacht tot geslacht. Dat heeft Jozua b.v. bij zijn afscheid het volk Israël diep ingeprent: Ingeval gij verbreekt het verbond van den Heere, uw God, dat Hij u heeft opgelegd, en gij u begeeft tot den dienst van andere goden, voor hen nederbulgende, — dan zal des Heeren toorn tegen u ontbranden en gij zult welhaast verdwijnen uit het schoone land, hetwelk Hij u gegeven heeft. (Joz. 23:16 K. Verkl.)

Onder Israël is er weer de afzondering. Er is een aparte stam aangewezen voor de priesterlijke bediening in tabernakel en tempel: de stam van Levi. De eerstgeborenen van elk gezin die den Heere heilig zijn, moeten gelost worden en de stam van Levi moet staan bij de bediening van het altaar in den voorhof, de priesters in het heilige, de hogepriester in het heilige der heiligen om verzoening teweeg te brengen voor de zonden van het volk. En God toornit schrikkelijk als personen uit andere stammen de heilige bediening willen waarnemen. De stam van Levi krijgt geen deel bij de verdeling van Kanaän zooals de andere stammen, want hun deel is de Heere. Slechts acht en veertig steden, uit elk stamgebied vier, met de noodige weideplaatsen voor het vee worden tot hun beschikking gesteld (verg. Joz. 21:3). God wil dus de splitsing ook na de verovering van Kanaän handhaven. Hij wil de afzonderingspositie van den priesterstam onverzwakt bewaren. Dat is de consequentie van het gebod dat in de woestijn aan Israël reeds is gegeven: „En zie aan de kinderen van Levi heb Ik alle tienden in Israël ter erfenis gegeven, voor hun dienst dien zij bedienen, den dienst van de tent der samenkomst. En de kinderen Israëls zullen niet meer naderen tot de tent der samenkomst, om zonde te dragen en te sterven. Maar de Levieten die zullen bedienen den dienst van de tent der samenkomst, en die zullen hun ongerechtigheden dragen; het zal een eeuwige inzetting zijn voor uw geslachten en in het midden van de kinderen Israëls zullen zij geen erfenis erven. (Num. 18:21-23.)

Maar Maria is ook afgezonderd als zij den Christus dragen en voortbrengen moet zooveel het vleesch aangaat. Maria, die de moeder van den Heere Jezus zal zijn, heeft den tijd die aan het moederschap voorafging, alleen gestaan. Zij heeft haar Kind, den van God beloofden Messias, immers ontvangen uit den Heiligen Geest?

Als de Heilige Geest over Maria gekomen is, moet zij een tijdlang Jozef, haar ondertrouwen man, loslaten! Maria kan bij Jozef aanvankelijk niet de hulp en steun vinden die zij als jonge vrouw behoeft. Jozef is zelfs van zins haar in het geheim te verlaten (Matth. 1:19b). En had God het niet verhoed, hij zou zijn voornemen ongetwijfeld

ten uitvoer gebracht hebben. Zoo heeft Maria, in onderscheiding van alle andere vrouwen, die moeder hopen te worden, haar man Jozef moeten loslaten tot op den dag, waarop zij haar eerstgeboren zoon gebaard heeft en nedergelegd in de kribbe. En Jozef van zijn kant, heeft die uitzonderingspositie van Maria ten volle geëerbiedigd. (Matth. 1:25a).

Eerst na de geboorte van Jezus in Bethleem kan de verhouding tusschen dezen man en deze vrouw volkomen normaal worden. Dan staat het wondergeheim van de ontvangenis uit den Heiligen Geest niet langer als een soort dreiging tusschen hen beiden. Dan kan het huwelijksleven van Jozef en Maria zijn als dat van andere menschen die God heeft tezamen gevoegd tot den heiligen huwelijken staat.

Maria heeft dus een tijdlang alleen, geïsoleerd, gestaan. Zij heeft die afzonderingspositie bereidwillig aanvaard om moeder van den Heere Jezus te mogen worden: „Zie de dienstmaagd des Heeren, mij geschiede naar uw woord.“ (Luc. 1:38a.)

Wij vinden dus naarmate de geschiedenis verder voortschrijdt en de volheid des tijds dichterbij komt een steeds meer zich toesplitsende afzondering: eerst de afzondering van een volk, dan die van een stam en tenslotte die van een jonge vrouw.

Het volk Israël moet eenwielang afgezonderd zijn om de belofte van het heil in Christus voor zondaren, ongerept en zuiver te mogen bewaren; de stam van Levi moet van de andere stammen afgescheiden zijn om den dienst der verzoening onder het volk niet verloren te doen gaan; en Maria moet juist afgezonderd staan en eenzaam zijn in de menschwording van Jezus Christus, opdat haar grooten Zoon zal zijn zonder schuld en zonder smet.

Maar in Maria bereikt nu ook de afzondering onder Israël haar afsluiting en haar voltooiing. Wanneer Maria de moeder geworden is van Jezus, en hetgeen de Heilige Geest in haar moederschoot gewerkt heeft, geboren is, dan is Maria verder weer een vrouw als alle andere vrouwen van haar tijd. Haar afzonderingspositie is dan voorbij. Maar alle afzondering is dan voorbij. Het onderscheid tusschen Levi en de andere stammen heeft dan geen betekenis meer: het offer dat God behagen kan, is reeds geboren; Jezus is het Lam Gods dat de zonde der wereld wegneemt. Op den Goeden Vrijdag kan dan ook het voorhangsel van den tempel scheuren en de scheiding tusschen priesterschap en volk worden opgeheven.

Ook de scheiding van Israël en de andere volken behoeft niet meer gehandhaafd te worden. Op het Pinksterfeest kunnen de groote werken Gods gesproken worden in andere talen en is de scheiding van Israël en de overige volken voorbij — voorgoed.

Zoo moet het einde van de scheiding van man en vrouw, Jozef en Maria, op den Kerstdag, gevolgd worden door het einde van de scheiding van volk en priesterschap op den Paaschdag, en eveneens door het einde van de scheiding van volk en volk op den Pinksterdag, omdat God Zijn Zoon heeft gegeven.

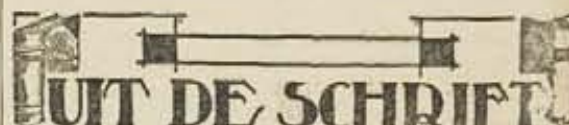
Want in dien eerstgeboren Zoon van Maria gaat de Priester schuil, van Wien het gezegd kan worden: Want door één offer heeft Hij voorgoed degenen, die geheiligd worden, volmaakt (Hebr. 10:14 Korte Verkl.); maar ook de Koning, Die heerschen moet van de „zee tot aan de zee, en van de rivier tot aan de einden der aarde.“ (Ps. 72:8).

Nu zullen op den Kerstdag mannen en vrouwen, volken van Noord en Zuid en Oost en West, zonder onderscheid, die gehoord hebben in hun eigen taal van de groote werken Gods samen zingen van het heil dat in Christus is. En zij zullen het allen doen met Maria, die vervuld van den Heiligen Geest, gezongen heeft:

Hoe heilig is Zijn Naam!
Laat volk bij volk tezaam
Barmhartigheid verwachten;
Nu Hij de zaligheid,
Voor die Hem vreest bereidt
Door al de nageslachten.

D.

H. M.

Gods herscheppingswonder aan Jozef onthuld.

„En Hij bracht haar tot Adam“.

Gen. 2:22b

„En heeft zijn vrouw tot zich genomen“.

Matth. 1:24b

Om eenig inzicht te krijgen in de moeilijkheden die Jozef, de man van Maria, gehad heeft, kan het verhelderend werken, de eerste bladzijde van het Oude Testament en die van het Nieuwe Testament naast elkander te leggen.

In het Paradijs is een mensch — Adam — die, nadat hij aan de dieren namen gegeven heeft — tot deze conclusie komt: Ik ben alleen, o God! Ik

heb geen
geef mij te
die ik ve
ploolen m
naast!

Maar op
staat een
vonden m
die daarn
naaste, ik
geerde, m
Als het
ervoor, d
niet voor
door h
school

Adam
ontbreekt
hij ieman
echter die
hij niet
het hem
neer God
zoo schoe
tot Adam
dat hier d
gelijke is,
door god
geschied
den: a, e
hulp, die
gebeente

Niet an
geloovigen
Israëls V
wondere
in een re
het zijn
hij ook n
wanneer
bracht is,
moet in d
toespreke

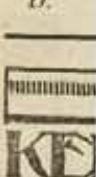
Zoals
zelf de v
baarde, d
morgen v
een engel
het nieuw
ligen van
na deze
ook in h
Hij neem
van Jezu
aan God
is 't, op
God belo
mans, m

De vre
dan de
diepen s
dan loof
hem gese
dig een l
gegeven l

Doch
heeft, en
kind Jezu
looft Hij
Hem, Die
of bezwij
verstom
mate hij
de genac
Heer.

En zo
feest zin
heeft a
eogen g
werkte,
zal nint
deze Jez
Gods he
ping in
opdat de
den. Des
zal tot in
Christus
een volk

D.

Hulp o

In hart

voor de

f 37.08,

vaart; f 2.

rika", f 11

B. te M.

Tezame

Er zijn

en in d

It Maria, in
m, die moe-
zelf moeten
haar eerst-
teleg in de
ie uitzonde-
eërbiedigd.

Bethlehem
an en deze
an staat het
ait den Hei-
reiging tus-
ksleven van
e menschen
den heiligen

, geïsoleerd,
sitie bereid-
Heere Jezus
des Heeren,
1:38a.)

denis verder
is dichterbij
ade afzonde-
olk, dan die
jonge vrouw,
afgezonderd
Christus voor
en bewaren;
ere stammen
r verzoening
en gaan; en
en eenzaam
Christus, op-
er schuld en

afzondering
r voltooiing
is van Jezus
noederschoot
Maria verder
wen van haar
voorbij. Maar
onderscheid
en heeft dan
God belagen
am Gods dat
den Goeden
gel van den
chen priester-

andere volken
orden. Op het
ken Gods ge-
de scheiding
orhij — voor-

ling van man
Kerstdag, ge-
scheiding van
dag, en even-
ling van volk
God Zijn Zoon

an Maria gaat
zegd kan wor-
voorgoed de-
d (Hebr. 10:14
ng, Die heer-
zee, en van de
e." (Ps. 72:8)

n en vrouwen,
en West, zon-
n in hun eigen
ten zingen van
ullen het allen
den Heiligen

t
ten;
reidt

H. M.

RIFT
ozef onthuld.

Adam".
Gen. 2:22.
sich genomen".
Matth. 1:24b

e moeilijkheden
l heeft, kan het
adzijde van het
uwe Testament

— Adam — die,
gegeven heeft —
leen, o God! Ik

heb geen hulp gevonden, die mij past! Nu dan,
geef mij toch een naaste, opdat de gehoorzaamheid,
die ik verschuldigd ben tegenover U, zich ont-
plooiën mag in een liefde tot God en tot den
naaste!

Maar op den drempel van de Nieuwe Bedee-
ling staat een mensch, Jozef, die een vrouw heeft ge-
vonden met wie hij door het leven wil gaan, maar
die daarna tot deze uitspraak komt: Ik heb een
naaste, ik heb iemand, die ik tot mijn vrouw be-
geerde, maar laat mij nu maar alleen zijn, o God!

Als het zoover gekomen is met Jozef, zorgt God
ervoor, dat deze beide menschen Jozef en Maria
niet voor goed van elkander gescheiden worden,
door het nieuwe leven dat in Maria's moeder-
school gaat rijpen.

Adam in het Paradijs weet wel dat hem iets
ontbreekt; hij heeft er eenig vermoeden van, dat
hij iemand hebben moet die bij hem past; wie
echter die „iemand" is, dat weet hij niet. Dat kan
hij niet onder woorden brengen. God moet
het hem openbaren. En zie — dat geschiedt. Wan-
neer God de vrouw geformeerd heeft, dan staat er
zoo schoon in het Paradijsverhaal, dat God haar
tot Adam brengt. God openbaart het aan Adam,
dat hier de hulp is die bij hem past, omdat zij zijns
gelijke is, geheel uit zijn lichaam genomen. En als
door goddelijke openbaring deze bekendmaking
geschied is, kan ook de jubelkreet gehoord wor-
den: Ja, deze is het, die mijn ziel zoekt; deze is de
hulp, die mij betaamt; deze is heen van mijn
gebeente en vleesch van mijn vleesch!

Niet anders is het met Jozef. Hij is één van de
geloovigen die biddend uitzien naar de komst van
Israël's Verlosser. Hij heeft veel gedacht over de
wondere profetieën, die aan het oude volk Israël
in een reeks van eeuwen zijn gegeven. Maar hoe
het zijn zal, als deze Redder verschijnt, dat weet
hij ook niet. Dat kan hij niet precies zeggen. Ook
wanneer Jozef met het geheim in aanraking ge-
bracht is, kan hij het nog niet ontraadselen. Dan
moet in den droom de engel des Heeren Jozef nog
toespreken en onderwijzen.

Zoals in den ochtendstond der schepping God
zelf de vrouw naar Adam bracht en hem open-
baarde, dat hier zijns gelijke was, zoo komt in den
morgen van de herschepping God door middel van
een engel tot Jozef om hem te onthullen, dat hier
het nieuwe leven is, waarop Jozef met al de hei-
ligen van het Oude Verbond gewacht heeft. Maar
na deze goddelijke bekendmaking kan de vreugde
ook in het leven van dezen mensch doorbreken.
Hij neemt zijn vrouw tot zich en zal na de geboorte
van Jezus verschijnen in den tempel „met offers
aan God toegezeid". Hij zal het beluigen: Ja, Deze
is 't, op Wien de vaders hoopten; Deze is de van
God beloofde Messias. Deze is niet uit den wil des
mans, maar uit God geboren!

De vreugde van Jozef mag echter grooter zijn
dan de vreugde van Adam. Als Adam uit zijn
diepen slaap ontwaakt en in jubelzang uitbreekt,
dan looft hij God om het scheppingswonder, dat
hem geschonken is; op dien jubelzang zal al spoed-
ig een klaagzang volgen: „De vrouw, die Gij mij
gegeven hebt, die heeft mij verleid".

Doch als Jozef zijn vrouw tot zich genomen
heeft, en met deze hulpe tegenover hem en haar
kind Jezus zich naar den tempel gespoed heeft, dan
looft Hij God om Zijn onuitspreklijke genade, om
Hem, Die is de sterke Held, Die niet zal wankelen
of bezwijken. Dan zal dit loflied van Jozef nimmer
verstommen, maar steeds luider opklinken, naar-
mate hij meer verstaan zal door het geloof van
de genade Gods, die er is in Christus Jezus Zijn
Heer.

En zoo mogen alle kinderen Gods op het Kerst-
feest zingen en God loven voor het heil dat Hij
heeft aangebracht. Als door den Geest Gods onze
oogen geopend zijn voor het wonder dat God
werkte, zullen wij het loflied aanheffen. En dit lied
zal nimmer in een klaagzang veranderen, omdat
deze Jezus, het geboren Kind van Bethlehem, is
Gods herscheppingswonder, Gods nieuwe scep-
ping in deze door de zonde verstoorte wereld,
opdat deze wereld nog behouden zou mogen wor-
den. Deze lofzang, die nu klimt uit Sions zalen,
zal tot in eeuwigheid gehoord worden, omdat Jezus
Christus alle macht van Satan verbroken heeft en
een volkomen verlossing teweeggebracht.

D.

H. M.

KERKELUK LEVEN

Hulp opleiding predikant Argentinië.

In hartelijken dank ontving ik, met bestemming mede
voor de opleiding van een predikant voor Argentinië:

f 37.08, collecte van de Geref. Kerk te Lutten a. d. Dedema-
vaart; f 2.50 van N. N. te B., „persoonlijk element reis Ame-
rika"; f 10.— van K. R. Pen. te Bl.; f 2.— van Mr J. W.
B. te M.

Totamen f 51.58.

Er zijn nog meer toezeggingen; ik leef dux in hope,
en in dankbaarheid.

K. SCHILDER. Giro 127278.

De Groote Catechismus van Zacharias Ursinus. (XV.)

161. Wat is een vreemde God?

Alle ding buiten God, die Zich in Zijn Kerk geopen-
baard heeft, waarop de menschen eenig vertrouwen stel-
len, of dat zij méér dan God, of in gelijke mate als God,
liefhebben of vrezen; of waaraan zij godsdienstige hulde
en eerbewijzing toehrengen, buiten of tegen het Woord
Gods.

162. Waarom wordt er bijgevoegd: voor Mijn aan-
gezicht?

Opdat wij alle afgoderij, niet slechts voor de oogen
der menschen, maar ook in onze harten, vlieden, daar
alle dingen voor de oogen Gods openliggen.

163. Wat is het tweede gebod?

Gij zult u geen gesneden beeld, noch eenige gelijkenis
maken van hetgeen boven in den hemel is, noch van hetgeen
beneden op de aarde is, noch van hetgeen in
de wateren onder de aarde is; gij zult u voor die niet
bulgen noch die dienen. Ik toch, de Heere, uw God, ben
een sterke IJveraar, die de misdad der vaderen bezoek
aan de kinderen, tot in het derde en vierde geslacht
dergenen, die Mij haten, en doe barmhartigheid aan
duizenden dergenen, die Mij liefhebben, en Mijn geboden
onderhouden.

164. Welke is de betekenis van dit gebod?

Dat wij God op geen andere wijze trachten te dienen,
dan Hijzelf in Zijn Woord voorgeschreven heeft.

165. Wordt door dit gebod verboden het uithouwen
of schilderen van allerlei beelden?

Neen; maar alleen van die, welke gemaakt worden,
hetzij om God uit te beelden, hetzij om Hem te dienen.

166. Waarom wil God niet uitgebeeld worden onder
een zichtbare gedaante?

Omdat, daar Hij een eeuwige en onbegrijpelijke Geest
is, alle voorstelling van Hem onder een lichamelijke,
verderfelijke en doode gedaante, door menschen gemaakt,
een leugen aangaande God is, en een verkleining van
Zijn Majesteit.

167. Wat is het, God door beelden dienen?

Het is in de aanbidding van God, hetzij met de ziel,
hetzij met het lichaam, tot die beelden te worden af-
geleid, alsof God ons zekerder hooren zou, als Hij bij
die (beelden) wordt aangebeden; of door gedachte of
gebaar, of mededeeling van den Goddelijken Naam,
of door welk uiterlijk teeken ook, aan die (beelden),
alsof ze God voorstelden, hulde te bewijzen; of door
welke manier ook van gebruik dier (beelden), God te
willen dienen.

R.

G. B.

LITERATUUR EN KUNST

Onwaarachtige Romantiek in de Kerstlectuur.

We leven deze weken weer in den tijd waarin
iedere Christelijke periodiek, tijdschrift of dag-
blad van eenigen omvang zijn lezers een Kerst-
nummer voorlegt. Daar is alleszins reden voor.
We brengen uiteraard de beide feestdagen eerder
binnenshuis door dan buitenshuis. Er moet lectuur
zijn voor jong en oud.

Al naar gelang de aard van het tijdschrift of dag-
blad is, brengen deze Kerstnummers op de tafel
in onze huiskamer meditaties, populaire artikeltjes,
en Kerstverhalen. Wat de tweede categorie betreft
is de variatie in den regel niet groot. Ongeveer
ieder jaar kunnen we lezen, waaraan de Kerst-
boom zijn ontstaan dankt, en hoe oud dit hei-
densch symbool van zonnewende al is. We hooren
waaron we gans eten op Kerstmis, waarom men
hulst op zijn revers steekt, en wat daar verder
volgt. Maar ongetwijfeld vormen de verhalen de
grootste attractie in deze Kerstnummers.

Nu is het jammer dat de meeste van dergelijke
verhalen geen betere kwalificatie verdienen dan
met min of meer flair in elkaar gedraaide dra-
maatjes. Of laten we liever zeggen: blijspelen.
Want zonder een gelukkig slot is een dergelijke
vertelling ondenkbaar. We zouden anders immers
gevaar loopen om uit onze knusse, intieme Kerst-
sfeer gerukt te worden! En in deze vertellingen is
een eerste vereischte: sfeer en stemming. Attributen
voor een passend decor zijn er maar voor
't grijpen. U vraagt naar werkelijkheid? Och kom,
de vlucht uit de werkelijkheid is zooveel gemak-
kelijker.

't Is al wat jaren geleden dat in Opwaartsche
Wegen de strijd werd aangebonden tegen het
pseudo-christelijke verhaal in onze literatuur. De
toenmalige redactie voerde dezen strijd niet het
minst in zijn, dikwijls zeer rake, recensies. Eén
van deze recensies, een beoordeling van een bun-
del Kerstvertellingen, ontmaskert wel heel duidel-
ijk het gehalte van de door ons bedoelde Kerst-
verhalen.

Den titel van dezen bundel behoeven we niet te
noemen. De recensie is te gebruiken voor méér
Kerstverhalen!

De recensent schrijft dan:

„Ik heb laatst eens gesproken van een literair
kookboek. Welnu, er zijn hier een viertal schotels
uit bereid volgens speciale recepten. 't Zijn Kerst-
puddingen zegt men. Na het eten ben ik wel in
staat de gevarieerde recepten te vermelden. Hier
zijn ze, volgens mijn beste weten, de hoeveelheid

1) 7e jaargang Opw. Wegen, blz. 477.

Zie vervolg op blz. 92.

GOD met ons!

GOD met ons, DAT was Kerstfeest, dat IS al-
leen Kerstfeest.

Over GOD weten wij niet veel te zeggen.

GOD met ons! Als wij verstonden wat dit be-
teekent, zouden wij misschien de handen afwerend
opheffen en verschrikt stamelen: neen, dat niet...
Wij willen weldaden-op-zichzelf, ook geestelijke
weldaden, maar GOD verschuiven wij naar het
einde van ons aardse leven. Op z'n best hebben
wij een aparte sfeer voor God, welke wij de
mystiek noemen. GOD met ons! Daarom kan er
staan van herders, die de nachtwacht hielden bij
hun kudden. Daar moeten wij niet inschuiven; zij
hielden zich bij Mozes en de Profeten en brachten
den nacht door in gebeden en psalmen. Ach, broe-
der, laat ons het evangelie niet weglooveren! Wij
zouden er wel een soort oefening van willen
maken in de velden van Efratha! Het mooist kun-
nen wij dat tafereel schilderen, wanneer wij zelf
nooit van ons leven nachtarbeid hebben verricht.
Boer, die menigen nacht in den stal hebt door-
waakt bij het zieke vee, vertel mij eens, gaat dat
zoo geestelijk toe? Man van de nachtploeg in de
fabriek, laat eens hooren, zit je te mediteren
achter je machine? Kamerlid, hoe geestelijk is een
nachtzitting van het parlement als de droge Water-
staatsbegroting aan de orde is?

GOD met ons! GOD met een zwanger meisje
in een stal. GOD bij een nachtploeg in het veld!
Menschen in werkkleeren, blatende schapen
... GOD!

DAT Kerst-evangelie, GODS Kerst-evangelie, dat
werpt licht van den hemel op onze kerstfeesten.
Als wij vertellen voor een schare kinders, die op
de kook zittende wachten en de kaarsjes tellen.
Als wij catechiseeren voor jongens, die hun vragen
niet kennen, voor meisjes in hun giecheljaren,
voor ouderen, die ons zoo bot en stomp toeschij-
nen. Zullen wij het maar niet opgeven? Zullen wij
de kerk maar niet versmallen tot een clubje
„levende" menschen? En daar waren herders in
diezelfde landstreek...

GOD met ons! GOD in de werkelijkheid! GOD
in het leven! GOD in het vleesch!

Wij kunnen dat niet aan. Eigenlijk willen wij dat
ook niet aan! Goedbeschouwd is de Kribbe meer
nog dan het Kruis een ergernis en een dwaasheid.
Dat de Vleeschwording noodig was, kunnen wij
dogmatisch beredeneeren. Maar is 't wel bij ons:
Heere, bij deze dingen leeft men? 't Schijnt mij
weleens toe alsof wij van 't Kerstfeest zooiets als
een jaarlijksch bezoek van Jezus aan deze wereld
maken: hoe zal ik U ontvangen? Ontvangen als
een reiziger, die doortrekt om te vernachten? Maar
voor de blijvende gemeenschap van Christus aan
ons vleesch huiveren wij terug.

Als wij durfden zouden wij klagen: wat volgt
God toch een omslachtige weg om ons zalig te
maken! Een Adam, uit de aarde geformeerd! Een
God, in het vleesch verschenen. En wij — eerst
een lang leven-in-het-vleesch. Spelen en school-
gaan, studeeren en werken, verloven en trouwen,
zakendoen en politiek voeren, ja ook onspanning
en ontwikkeling. Daarnaast: ons geestelijk leven,
telkens weggedrongen naar een oogenblikje en een
dag, die daartoe gezet is. Eindelijk, aan het einde,
... GOD!

GOD met ons! predikt het evangelie. Gods Zoon
in een wieg. God in het vleesch, Zijn broederen
in alles gelijk. Gods Zoon met ons vleesch in den
hemel... den hemel, die naar onze voorstelling
zoo ij is. Gods Zoon, blijvend met ons verbonden,
ook als wij nog in het strijdperk van dit leven zijn!
Verbonden aan de gansche creatuur, Christus de
Verzoener van alle dingen, de erfgenaam van alles!

Het is te mooi om waar te zijn! Ach, vinden wij
het wel mooi? Hijgen wij niet veelmeer om
van dit vleesch ontbonden te worden, het vleesch
dat GOD heeft aangenomen, hetwelk Hij verlost
en heiligt? Dan kan de Kribbe ons een grooter
ergernis zijn dan het Kruis, de aflegging van het
leven begrijpelijker dan de aanneming daarvan.
Dan zitten wij eigenlijk verlegen met onze predi-
king aan de wereld, wij hebben inderdaad geen
boodschap aan de menschen, als wij niet gelooven
met het hart en belijden met den mond: dat de
Christus is GEBOREN!

Maar o, als God onze oogen opent voor de
blijvende gemeenschap van Christus aan ons
vleesch, wat een rijkdom, wat een KerstFEEST!

GOD met ons in de dagen van Augustus! GOD
met ons in de dagen van Herodes, GOD met ons
in de dagen van Nero, GOD met ons in de dagen
der apocalypse welke wij beleven!

Ach, gelooven wij dit wel? Dat toch niet van ons
gelde: dit volk nadert Mij met kaarsen en kerst-
boomen, maar hun hart houdt zich verre van Mij!
KERSTfeest moet zijn een GELOOFsfeest.

Amen, GODDELIJK evangelie! AMEN!
zegt mijn ziel daarop.

N. B.